

„VILNIUS KURJERIS“

Prenumerata miesięczna wraz z przesyłką poczt.
lub dostarczeniem do domu (w Wilnie) 3 lit 50 cn.
Zagranicą — 6 lit.

KURJER WILEŃSKI

Uniwersytet Wileński

Wyczarowana w marzeniach Zygmunta Augusta, zrealizowana twardą wolą Stefana Batorygo, zaś wsparta wysiłkiem i ofiarnością biskupa Protasewicza powstała w roku 1579 Akademia Wileńska, by przez 200 przeszło lat krzewić naukę i kulturę zachodnią na ziemiach Wielkiego Księstwa Litewskiego. Sławne były jej dzieje. Zaś imiona jej wielkich nauczycieli Skargi, Sarbiewskiego, Poczubutty i Stroynowskiego stały się chlubą i dumą przeszłości naszej.

Rok 1801 rozpoczyna nowy okres w jej życiu. Ówczesny kurator wileński ks. Adam Czartoryski przekształca ją w Uniwersytet Wileński, który w przeciągu 30 lat swego istnienia odegrał w dziejach naszej kultury tak wielką i doniosłą rolę, że stał się naszym największym ukochaniem i źródłem ożywczym w latach najcięższej niewoli. Nazwiska jej sławnych nauczycieli z br. Sniadeckimi i Lelewalem na czele zapłodniły rozwój nauk europejskich na długie lat dziesiątki, zaś jego najwięksi uczniowie Adam Mickiewicz i Juliusz Słowacki okrzyli uczelnię naszą nieśmiertelną sławą i byli tą jutrenką swobody, za którą przyszło zbawienia słońce.

I nie tylko kultura polska zawdzięcza dawnemu Uniwersytetowi Wileńskiemu swój rozwój i rozkwit. Z bogatych jego źródeł korzystały inne bratnie nam narody, Litwini i Białorusini, które swe odrodzenie narodowe z jego pracą i działalnością licznych węgły powiązane.

Niestety, brutalna przemoc po przegranej wojnie 1831 r. zgasiła to światło wiedzy i kultury. Jednak ducha uniwersytetu zniszczyć nie zdołała. Trwa on nieśmiertelny przez długie lat dziesiątki, aż wreszcie w r. 1919 za sprawą Józefa Piłsudskiego wskrzesił starą uczelnię do nowego żywota.

Na jesieni bieżącego roku zakończyliśmy dwudziestolecie wskrzeszonego istnienia, a 360-letnie od chwili powstania tej najstarszej na wschodzie uczelni.

Nie można w krótkim artykule dziennikarskim omówić choć pobieżnie bilansu pracy tych lat 20-tu. Sądźmy, że uczynią to przedstawiciele różnych dziedzin nauki uniwersyteckiej w sposób bardziej kompetentny i wyczerpujący. Tu tylko zaznaczyć pragniemy, że uniwersytet nasz pomimo niesłychanie ciężkich warunków lat powojennych, w jakich powstał i pracował, pomimo konieczności tworzenia wszystkiego z niczego i na nowo, może się wykazać poważnym dorobkiem i to we wszystkich dziedzinach swej pracy naukowej, kulturalnej i wychowawczej, co dało mu poważne stanowisko w europejskiej rodzinie uniwersyteckiej.

Dzięki swej pracy uniwersytet nasz stał się centralnym punktem Wilna, owym pionem, dominującym nad życiem naszym, jak dominuje nad miłym miastem dzwonnica akademickiej Ś-to Jańskiej Świątyni, na któ-

Wojsko litewskie

„Dzień dzisiejszy wojsko i cały naród litewski uważa za rocznicę powstania armii litewskiej. Wiąże się to z datą 23 listopada 1918 roku kiedy to w Wilnie padł do wojskowych formacji litewskich pierwszy rozkaz wojskowy. Formacje te zaś zaczęły się tworzyć o wiele wcześniej bo już w roku 1917-ym drogą wydziałania się w osobne oddziały Litwinów rozsiadanych poprzednio w szeregach rosyjskich. Osobny batalion w sile około 700 ludzi między innymi wydzielił się również z Korpusu Polskiego gen. Dowbora Muśnickiego. Ten batalion już jako batalion litewski stacjonował później w Witebsku. Równocześnie formowały się inne oddziały w Smoleńsku, Równem i innych miastach położonych na ziemiach dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego, równocześnie z formowaniem się na tym samym terenie oddziałów polskich. Już w roku 1919 wypadło młodej armii litewskiej zmierzyć się z wrogiem.

Armia litewska owych czasów do dziś dnia na przestrzeni przeszło 20 lat odbyła wielką drogę pracy organizacyjnej. Dzisiejsza armia generała Rasztikisa jako Wodza Naczelnego, bezwzględnie i pod każdym względem przewyższa ową raczej grupę wojskowych niż armię, która istniała w roku 1918. Mimo to jest zrozumiałe, że każdy Litwin spogląda w przeszłość z wielkim

sentymentem i przypomina sobie z radością datę uznaną za początek armii litewskiej.

My Polacy doskonale to rozumiemy. Nie czas na deklamacje o bliskości obu narodów, o wspólnej tradycji i t. d. Nie odpowiednio czasy na patos, a zresztą pod tym względem bywa w praktyce bardzo rozmaicie.

Jeżeli jednak w społeczeństwie litewskim jest gdziekolwiek coś Polakom bliskiego, to przede wszystkim szukalibyśmy tego w armii.

Koleżeństwo broni wiąże najmocniej! Towarzyszowi broni nie odmawia się często tego czegoś się odmówiło wielu z pośród cywilnych kolegów czy przyjaciół.

Otóż my Polacy, którzy tak niedawno straciliśmy bardzo liczną i nie tylko w naszym przekonaniu bardzo dobrą armię, którzy z tej racji mielibyśmy prawo spoglądać na armię litewską ze zrozumiałym uczuciem zazdrości, mówimy otwarcie: Względem wojska litewskiego żyjemy tylko przyjazne uczucia. Cieszy nas każdy postęp, każda zdobycz techniczna i organizacyjna, która tą armię wzmacnia i czyni bardziej, silną i odporną. Armia bowiem jest zawsze najskuteczniejszą gwarantką niepodległości a zachowania niepodległości Litwie przede wszystkim gorąco życzymy.

P. Lemiesz.

Posiedzenie nowej rady ministrów

Rada Ministrów pod przewodnictwem prezesa ministrów Merkysa wczoraj o godz. 19.30 miała pierwsze swoje posiedzenie. Udział wzięli wszyscy ministrowie, oprócz min. finansów Galvanauskasa, który jeszcze nie zdążył przybyć do Kowna. Omówiono szereg spraw bieżących.

Budżet Litwy

Nowy budżet państwowy na 1940 r. sięgnie 400 mil. litów. W związku z powrotem okręgu wileńskiego, przewiduje się większe dochody i wydatki. (N.)

Przyjęcie w Paryżu dla pisarzy polskich

PARYŻ (Kor. wł.). Penclub Francji wydał przyjęcie na cześć przebywających w Paryżu pisarzy polskich. Płomiennie przemówienie na cześć Polski i jej ducha wygłosił prezes międzynarodowego Penclubu, słynny pisarz Jules Romain, któremu odpowiedziała w wyrazach serdecznej podziękującej pisarce polska Maria Kuncewiczowa.

rej wzrok nasz przede wszystkim spoczywa, gdy ogarniamy miłosnym spojrzeniem precudną panoramę naszego miasta.

Wierzmy gorąco, że naród litewski uszanuje największy skarb Wilna i nie zagasi jasnego Znicza kultury, w ożywczym promieniach którego powstały największe dzieła geniuszów, których ziemia nasza wydała.

Niemcy oddają terytoria polskie Słowakom

BERLIN, (Elta). Jak już doniesiono, rząd niemiecki obiecał rządowi Słowacji zwrócić terytoria, które w roku 1920, 1924 i 1938 zajęła Polska. Odnośna umowa została już przygotowana i dziś w niemieckim ministerstwie spraw zagranicznych została podpisana przez ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa i posła Słowacji w Berlinie Czernaka.

List biskupów amerykańskich do episkopatu polskiego

PARYŻ, (kor. wł.). Z Londynu komunikują: Katolicy biskupi amerykańscy wystosowali list do episkopatu polskiego, w którym m. inn. czytamy co następuje: „Polski naród znowu złożył dowody bohaterstwa i męczeństwa. Jak niezłomny rycerz trwała Polska na wysuniętym posterunku chrześcijaństwa. Nie tylko żołnierze, lecz cały naród polski za swą wierność dla Kościoła ma prawo do głębokiej sympatii całego świata. Opatrzność Boska chciała, by naród polski przeszedł przez ciężką próbę męczeństwa. My, biskupi amerykańscy, przesyłamy wyrazy współczucia i otuchy dla episkopatu polskiego. Wraz z całym narodem wnosimy modły na intencje pomyślności narodu polskiego“

Wicepremier Bizauskas pełnomocnikiem rządu w Wilnie

KAUNAS (Elta) — Źródła miarodajne informują, że jako nowy pełnomocnik rządu w Wil-

nie i w okręgu wileńskim jest przewidziany wice-prezes rady ministrów Kazimierz Bizauskas.

Specjalna komisja ustali winowajców tragedii polskiej

PARYŻ. (Kor. wł.) Minister stanu Ladoś, reprezentujący w rządzie polskim stronnictwo ludowe, wygłosił przez radio paryskie przemówienie do chłopów polskich, w którym oświadczył m. in.:

„Nie traćcie nadziei, pamiętajcie o tylokrotnych najazdach na Polskę i inne wolne narody Europy. Nasi alianci i my nie spoczniemy, choć wojna może trwać długo i swego celu dopniemy. Niech was nie łudzi czarny spokój na froncie zachodnim, kryje się za nim gorączkowe przygotowanie przyszłego zwycięstwa“. „Nie wytrzymaliśmy przemożnego naporu wroga, mimo wspaniałej postawy społeczeństwa, a więc przede wszystkim chłopów i robotników polskiego. Kapitał moralny zawarty w ludzie polskim nie został wykorzystany. Specjalna komisja zbiera dokumenty, które ustalą winowajców polskiej tragedii — zaś sąd będzie należał do całego narodu“.

„Jesteśmy rządem jedności narodowej. Chcemy dać przykład zgody i pojednania. Nasza armia we Francji będzie wyposażona we wszystkie najnowsze środki techniczne. Polska polityka zagraniczna będzie dążyła do zapanowania prawa i trwałego pokoju w życiu międzynarodowym. Państwu Polskiemu damy granice obronne takie, aby bezprzykładny najazd nie mógł się powtórzyć. W tych naszych zamierzeniach znajdziemy całkowite poparcie naszych sprzymierzeńców.“

Rząd w obecnej sytuacji nie może przeprowadzać reform społecznych przygotowuje tylko plany. Co do przyszłego ustroju Rzeczypospolitej decydujący głos będzie należeć do narodu, w którym chłopci stanowią najliczniejszą warstwę społeczną. O jednym możemy zapewnić: przyszła Polska będzie ludowa i demokratyczna w całym tego słowa znaczeniu“.

Polski obszar eksterytorialny nad Loirą

PARYŻ, (kor. wł.). Biuro informacyjne przy Rządzie Polskim w Paryżu podało, iż rząd francuski oddał do dyspozycji rządu polskiego we Francji dość znaczne terytorium nad Loirą, które będzie korzystano z praw eksterytorialności.

Na tym obszarze rząd polski sprawować będzie całkowitą władzę, zarówno cywilną jak i wojskową. Założone tam zostaną

bazy dla armii polskiej. Tam się również odbywać będzie szkolenie rezerw polskich, zanim wysłane zostaną na front. (c.)

PARYŻ (Elta). Rząd Polski w środę przerosi się do Angers, gdzie będzie rezydował. Nabyta tam przez rząd polski własność będzie miała eksterytorialne prawa i będzie podstawą państwa polskiego, zanim nie będzie wskrzeszone nowe.

Anglia zapowiada represje na morzu.

LONDYN (Elta). Prezes ministrów Chamberlain we wtorek w Parlamencie wygłosił przemówienie, gdzie podkreślił, że rząd brytyjski nie zamierza tolerować podobnych metod wojny, jakie teraz stosują Niemcy siejąc miny na morzu.

PARYŻ (Elta). Havas komunikuje, że ogłoszone przez Chamberlaina represje w związku z rozruchami przez niemieckie łodzie podwodne minami, przypominają represje, do których uciekały się rządy Wielkiej Brytanii i Francji podczas Wielkiej

wojny, odpowiadając na działalność niemieckich łodzi podwodnych.

Teraz, — mówił Chamberlain, — cały eksport pochodzenia niemieckiego będzie konfiskowany na otwartym morzu. To postanowienie będzie stosowane do całego pośrednio i bezpośrednio pochodzącego z Niemiec towaru.

Przy tej okazji podkreśliła się, że już teraz import niemiecki w znacznej części jest ograniczony i konfiskowany za pomocą blokady.

Przed wyjazdem wojsk kanadyjskich do Francji

OTTAWA. 21 XI. Zakończono w Kanadzie formowanie pierwszej dywizji wojsk kanadyjskich, która będzie wkrótce wysłana na front zachodni.

Akcja formowania dywizji złożonych z ochotników polskich trwa. Do tych dywizji zgłasza się dużo ochotników — Polaków ze Stanów Zjednoczonych.

Niemieckie sądy wyjątkowe w Polsce

KRAKÓW, (Elta). Na podstawie rozporządzenia gubernatora generalnego we wszystkich miejscowościach polskich wprowadza się sądy wyjątkowe. Sądy wyjątkowe będą rozpatrywały te sprawy, które im powierzy gubernator generalny. Sądy będą wyrokowały na podstawie niemieckiego prawa karnego.

Co będzie z Uniwersytetem Stefana Batoiego?

W związku z ustąpieniem obecnego przez Senat akademicki na najbliższy okres trzyletni rektora prof. dr. Stefana Ehrenkreutz i powołaniem kuratora USB w osobie prof. Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie dr. Končiusa — reprezentacja polskiej młodzieży akademickiej wystosowała memoriał zawierający 11 pytań.

Na memoriał ten udzielił młodzieży bezpośrednio odpowiedzi powołany przez władze kurator prof. Končius.

W odpowiedzi uwzględnionych zostało tylko kilka pytań.

P. prof. Končius stwierdził m. inn., że J. M. Rektor Stefan Ehrenkreutz ustąpił na żądanie władz litewskich.

Co do przyszłych losów uczelni z odpowiedzi kuratora Končiusa wynika sugestia, że Uni-

wersytet zostanie zlikwidowany względnie, jeżeli kto woli tego rodzaju określenie, połączony z Uniwersytetem Witolda Wielkiego w Kownie w taki sposób, że część wydziałów USB pozostanie na miejscu jako wydziały Uniwersytetu Kowieńskiego, inne zostaną natomiast zlikwidowane względnie przeniesione do Kowna i połączone z istniejącymi już tam wydziałami.

P. Kurator ponadto zapewniał młodzież, że nie będzie ona miała utrudnień w ukończeniu studiów z powodu nieznamość języka polskiego przez profesorów.

Prośby o udzielenie zezwolenia na urządzenie wiecu ogólnoakademickiego o charakterze informacyjnym p. Kurator nie odrzucił zasadniczo, odkładając decyzję na późniejszy termin.

Wojsko litewskie obchodzi dziś 21-szą rocznicę istnienia

W dniu święta, dnia 23 listopada, o godz. 10.30 uroczyste nabożeństwo w katedrze. Po nabożeństwie defilada wojskowa na rogu ulicy Wileńskiej i M-

kiewiczza. O godz. 15 uroczyste opuszczenie sztandaru na górze Zamkowej, o godz. 10 w teatrze miejskim opera „Trys Talismanai”.

Niemcy oskarżają Anglików o zorganizowanie zamachu monarchijskiego

Prasa niemiecka publikuje oficjalny komunikat szefa tajnej policji niemieckiej, Himmlera o zamachu w Monachium.

Obszernie zredagowany komunikat szefa Gestapo stwierdza, że policji udało się nie tylko aresztować głównych sprawców zamachu, lecz ustalić kim byli jego inicjatorzy i skąd płynęła gotówka.

Niezwłocznie po zamachu, twierdzi komunikat, władze niemieckie roztoczyły pilną obserwację granic. Zarządzenie to okazało się skutecznym. W parę dni na granicy niemiecko-szwajcarskiej aresztowano pewnego osobnika, z pochodzenia Niemca, nazwiskiem Georg Elser, który usiłował przedostać się na teren szwajcarski. Stwierdzono, że Elser przybył z Monachium. Na razie nie przyznawał się do niczego, dając wykrętne odpowiedzi. W końcu jednak, przyparty do muru, przyznał się do wykonania zamachu. Złożył wyczerpujące zeznania, które pozwalają zrekonstruować zarówno przebieg zamachu, jak i jego źródła.

Przygotowania do zamachu rozpoczęto jeszcze w jesieni ub.

r. Elserowi udało się wmurować do ścian „Burgebrauskeller“ w miejscu, gdzie stałe przemawiał kanclerz Hitler, cały magazyn materiałów wybuchowych. Ładowanie kolumny materiałami wybuchowymi trwało przez całe miesiące. Następnie organizator zamachu, jeszcze w sierpniu, a więc przed wojną zainstalował precyzyjnie skonstruowaną maszynę zapalającą, która w oznaczonym czasie spowodowała straszliwy wybuch.

Z dalszych zeznań, złożonych przez Eisera, konkluduje komunikat — okazało się, że jednym z organizatorów zamachu był Otto Strasser, zaś pieniądze na to płynęły z kasy angielskiego wywiadu. Wielką rolę w organizacji i przygotowaniu zamachu odegrał również szef angielskiego „Secret Service“ major Beitz oraz jego zastępca kapitan Stevens, których aresztowano w chwili gdy usiłowali, w pobliżu miejscowości Wenlee, przekroczyć granicę niemiecko-holenderską. Według komunikatu, w Haadze miał się znaleźć sztab główny angielskiego wywiadu na Europę Wschodnią.

(r).

Na Zachodzie bez zmian

Chamberlain w jednej ze swoich mów nazwał obecną wojnę stanem oblężenia raczej, niż wojną. Każdy to dobrze rozumie. Każdy partner zgromadził na froncie niesamowitą ilość materiału, wybudował fortyfikacje, zastosował najprzemysłniejsze narzędzia wojenne. Wreszcie, co wydaje się być rzeczą najważniejszą, strony walczące doskonale się nawzajem rozumieją i z góry wiedzą, jaką taktykę przeciwnik może zastosować przy ataku. Stąd wyczekiwanie.

W obecnej fazie wojna na zachodzie zmieniła się w coś w rodzaju permanentnego seminarium, szkoły, w której wykuwa się na pamięć nazw najbliższych, za granicą już położonych, miejscowości.

Joseph Kessel, znany francuski dziennikarz, który przed rokiem zwiedził wszystkie kraje europejskie i wszędzie zajmo-

wał się specjalnie kwestią organizacji wojskowej, drukuje obecnie w „Paris Soir“ paryskim szeregiem reportaży o lotnikach frontowych. Sam lotnik z czasów wojny światowej zna się na rzeczy, wnika w nastroje i pracę swoich kolegów, wreszcie spotyka wielu swoich dawnych towarzyszy broni.

„Smutek jesieni i schyłek dnia — pisze Kessel — zawisły ciężarem nad terenem. Trudno przypuścić, że to właśnie stąd wzbijają się w powietrze eskadry, którym powierzono informować całą armię”.

Oto jedno z ognisk, kwatery wywiadowcza, „W wielkiej sali zebrał się tuzin młodych ludzi, którzy nosili różne uniformy. Byli tu i lotnicy zawodowi, piloci i obserwatorzy, oficerowie artylerii, kawalerzyści, pionierzy. Ale wszystkich cechuje skupienie pilnych uczniów. To przygo-

S. P.
z Koczanów

Adela Januszewiczowa

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zmarła w dniu 22 listopada 1939 r. przeżywszy lat 77.

Eksportacja z domu żałoby Kasztanowa 4 m. 5 dnia 23 listopada o g 5 i pół po poł. do kościoła św. Jakuba. Dnia 24 listopada po nabożeństwie o godz. 7 i pół pogrzeb odbędzie się na cmentarzu Antokolskim.

O czym zawiadamiała stronskami

Córki i Zięć.

Prasa kowieńska

„L. Aidas“ z 22. XI. w artykule p. t. „W Warszawie i Wilnie...“ pisze:

„Osoby, które świeżo powróciły z Warszawy opowiadają, że w b. stolicy Polski nigdzie nie da się zauważyć najmniejszego napisu polskiego, a we wszystkich urzędach mówi się tylko po niemiecku. Słowem ze stolicy Polski nie zostało nawet zapachu. A przecież była tam polska stolica i obecnie tam nadal mieszkają sami Polacy i polscy żydzi. My zaś tu wkroczyliśmy do swej odwiecznej stolicy, która była pod okupacją. Dotychczas jednak zaledwie na kilkunastu autobusach miejskich umieszczono litewskie napisy.

Na zapytanie na ul. Mickiewicza, gdzie to jest Bank Litewski, jakiś Polak odpowiedział: „Zdaje się, że go przytułił u siebie Bank Polski”.

Operacje deponowania złotych pozwolono załatwiać także bankom prywatnym, gdzie urzędnicy sami wskazują swym klientom, w jaki sposób złote (jeżeli ktoś ich ma więcej) podzielić między znajomych, pracowników, krewnych, stróżów, służące, aby tą drogą stworzyć więcej drobnych sum i aby później można było za zdeponowane złote więcej uzyskać.

Gdy się przyszło do opery po bilet i poprosiło o ten bilet po litewsku wśród stojących w kolejce przed kasą Polaków wybuchła taka wściekłość, że osoba, która przemówiła po litewsku, ledwie zdążyła się wynieść.

Dowiedzieliśmy się od wilanin, że w szkołach polskich przez cały ten czas zajmują się nie nauką, lecz przygotowują się do „odpowiedniego“ spotkania przedstawicieli organów władzy, gdy ci przyjdą w końcu dla wydania takiego czy innego polecenia. Jeżeli uregulowanie spraw szkolnych potrwa jeszcze długo, to „dobrze przygotowana“ polska młodzież szkolna naprawdę „odpowiednio“ owych przedstawicieli spotka”.

„V. Balas“ z 22. XI: „Według otrzymanych wiadomości, na zlecenie Watykanu, zastępca nuncjusza w Kownie Burzio zapoznał się w Wilnie ze sprawami Kościoła i kleru. Odbył on też długą rozmowę z Jalbry-

towuje się do pracy jedna z grup wywiadowczych.

Jedni przyglądają się fotografiom lotniczym. Inni porównują mapy, czynią poprawki, kontrolują wiadomości. Inni stoją przed rozpiętymi na ścianie mapami i studiują możliwe маршруty. Niektórzy po cichu omawiają podejrzane punkty: gniazda karabinów maszynowych, baterie zenitowe, pułapki na czołgi. Wielu z tych ludzi lepiej zna powierzony im odcinek ziemi niemieckiej, niż swoją rodzinną okolicę. Oni bowiem są oczami człowieka z ziemi”.

Gotowi są oni na każde zawołanie. Czy to przychodzi oficer artyleryjski i żąda sprawdzenia celności swoich strzałów, czy trzeba wybadać miejsce koncentracji nieprzyjacielskich wojsk, eskadry wywiadowcze nieraz kilka razy dziennie dokonują lotów w warunkach niekiedy bardzo niebezpiecznych.

Na początku wojny Niemcy nie stawiali oporu, nie ostrzeliwali lotników francuskich. Pierwsze starcia powietrzne rozpo-

Dziennikarze-uchodźcy znaleźli wspólne locum

Grupa uchodźcza dziennikarzy stołecznych, do której wchodzi również kilku literatów i artystów plastyków, objęła obszerny lokal po Związku Nauczycielstwa Polskiego przy ul. Zygmuntowskiej 4, m. 5, w którym zamierza urządzić internat i stołówkę dla 40 osób.

Sprawa ta jest w pełnym toku, lecz napotyka na duże trudności.

Dla internatu i stołówki potrzebne są choćby najprymitywniejsze meble, jak stoły, stołki, łóżka, tapczany, szafy, taborety oraz naczynia kuchenne i stołowe.

Przewidziani pensjonariusze tego pięszego internatu ofiar pogogi wojennej w Polsce — nie mają przytem pościeli, a więc sienników, prześcieradeł, kołder, kocy i poduszek oraz odczuwają dotkliwie brak bielizny osobistej, a niektórym również brak obuwia i ciepłego odzienia.

Mając liczne dowody zrozumienia w społeczeństwie kraju wileńskiego dla niedoli ofiar wojny, podkreślamy również potrzebę zajęcia się sprawą zastępcy dziennikarzy, literatów i plastyków wileńskich, którzy pozabawieni zostali wskutek wojny możliwości zarobkowania na utrzymanie swych rodzin.

Nie przesądzając jeszcze jaki tok zostanie nadany tej równie palącej sprawie, ograniczamy się do apelu o wypożyczeniu do Internatu Prasy niezbędnych sprzętów domowych i naczyń kuchennych oraz rzucamy inicjatywę utworzenia funduszu prasowego, który byłby użytkowany na zwrotne, lub też bezwrotne pożyczki dla ludzi zarobkujących przedtem piórem.

Ale do tej ostatniej kwestii jeszcze powrócimy B. W. Ś.

kowskim. Podczas rozmowy poruszona była sprawa dalszej działalności arcybiskupa”.

„Laikas“ z 22. XI: „Według posiadanych wiadomości, arcybiskup wileński, Polak, pada się jeszcze w tych dniach do dymisji. Watykan wsię go do misyj w Afryce“ (???)

Co piszą inni?

— Czy ZSRR. może zaopatrzyć Niemcy w surowce wojenne? Chwila obecna w państwach wojujących upływa pod znakiem gończkowych poszukiwań surowców wojennych. Anglia i Francja stworzyły t. zw. „ekonomiczną linię Maginot“ zobowiązując się do niepodbijania cen na rynkach zagranicznych przy zakupach surowców wojennych. Rzesza podpisała umowy na dostawy aprowozacji z Rumunią i Jugosławią. Jakże jednak wyglądają inne możliwości importowe?

Niedawno w niemieckim czasopiśmie „Militär wochenblatt“, poświęconym, jak sama nazwa wskazuje, sprawom wojskowym, ukazał się artykuł traktujący o ewentualnych dostawach z ZSRR. „Militär wochenblatt“ pisze, że Sowiety mogą dostarczyć Rzeszy tylko żelaza i węgla t. j. to, co Niemcy same mają, względnie mogą otrzymać z innych źródeł. Metale, których Niemcom brak, t. j. miedz, cynk, ołów, cyna, nikiel, Sowiety, albo same importują, albo zaledwie pokrywają własną konsumpcję. Np. produkcja miedzi w ZSRR. jest o 50 proc. niższa od zapotrzebowania. Rudy niklowej b. ważnej dla przemysłu wojennego Sowiety importują same od 5 do 6 tys. ton rocznie.

Jeżeli chodzi o naftę, to jej zużycie wewnątrz kraju, rośnie szybciej od produkcji. Eksport nafty z Z. S. R. R. zagranicę zmniejsza się z każdym rokiem (Siegodnia). Ten sceptyczny głos niemiecki jest o tyle charakterystyczny, że pochodzi niewątpliwie ze sfery najbardziej kompetentnych. Jeżeli jednak Z. S. R. nie ma surowców wojennych na eksport, to gdzie Niemcy będą ich szukać? Zdaje się, że jest to zapowiedź bardziej intensywnego nacisku na Bałkany, gdzie niektóre z wymienionych surowców zapewne się znajdują. W każdym razie jest tam pozycja najważniejsza t. j. nafta.

— Mowa Mussoliniego. W ostatnich dniach przemówienia Duce stały się częstsze, co świadczy o bardziej intensywnym udziale Włoch w rozwiązywaniu problemów europejskich. Ostatnia mowa na posiedzeniu komisji ekonomicznej była poświęcona sprawom gospodarczym. „Dzięki pozycji Włoch — powiedział Mussolini wojna nie objęła całej Europy, tem niemniej jednak ogarnęła wojna ekonomiczna cały świat. Idealem gospodarczym Włoch obecnych jest samowystarczalność gospodarcza (autarkia)”.

wyduje się niemal pustynią. A e okna domów, dachy, podwórka, wszystko solidnie wyprawowane karabinami maszynowymi. A potem tylko firanka ostych pocisków. Trzeba być akrobatą w tych warunkach. Wczoraj, w psią pogodę, dostaliśmy rozkaz sfotografować mosty za wszelką cenę. Trzeba było latać nisko, niekiedy nadziesięć do dwudziestu metrów nad ziemią. Oba aparaty powróciły, ale jeden ma stery posiekane przez kule, a drugi trzeba było oddać do remontu”.

Na tych studiach spędzają sprzymierzeni lotnicy długie dni pełne niebezpieczeństw i ciężkiej, wyteżonej pracy przygotowawczej. Ale wszyscy już, jak to onegdaj mówił jeden z lotników francuskich w reportażu radiowym z linii Maginota, — wszyscy czekają na ten moment, kiedy taśmy filmowe lotniczych aparatów fotograficznych zostaną zastąpione przez śmiertcionośne taśmy mitraliezy.

ernö.

Lida w ostatnich tygodniach

Od jednego z przybyłych niedawno z za świeżej granicy dowiadujemy się następujących szczegółów o obecnym życiu tak bliskiej doniedawna Lidy.

Kilometrowe ogonki przed sklepami powoli się zmniejszają. W niektórych sklepach dawno zbrakło towaru, te mają drzwi zamknięte żelaznymi sztabami. Nadal obiegane są sklepy z obuwem. Z braku butów ludzie kupują wojłoki i kałosze, które produkuje jeszcze fabryka „Ardal”. Wieśniacy włóczą się przed sklepami skór i skupują je, nie zważając na rozmiar, gatunek i cenę.

Buty robocze kosztują 200 zł. Wzrosła też ogromnie cena materiałów odzieżowych. Ciężb jednak kosztuje tylko 30 groszy kg, zapalek 5 gr, paczka machorki 1 zł. Zapalki i machorka były do niedawna sprzedawane w nieograniczonej ilości, lecz ogromne zapasy wyczerpały się bardzo szybko i ostatnio można dostać w sklepach tylko parę pudełek zapalek i kilka paczek machorki. W obecnej chwili każdy niemal wieśniak, nauczony doświadczeniami wojny, zdołał zaopatrzyć się w te produkty na dłużej.

Na ulicach Lidy można zauważyć uwijających się żwawo ludzi z walizkami i wypchanymi teczkami. Biegają od sklepu do sklepu i skupują pierosy, machorkę, tutki, bibułkę, zapalki. Towar ten, jak słychać, przenoszą następnie przez granicę i sprzedają w Wilnie, zarabiając po 2000 procent, jeżeli się weźmie pod uwagę moc nabywczą złotego.

Taryfa telefoniczna

Na stację telefoniczną zgłaszają się rzesze petentów z prośbą o przyłączenie telefonów. Do chwili obecnej włączono już przeszło 1000 telefonów. Znaczna jest liczba osób, pragnących zainstalować nowe telefony. Włączenie telefonów odbywa się bezpłatnie, natomiast za instalację nowych telefonów pobierana jest opłata w wysokości 25 litów.

Opłata miesięczna od abonentów telefonicznych ustalona została na 8 litów. Oprócz tego za każdą przeprowadzoną rozmowę pobierana będzie opłata w wysokości 10 centów. Są również opłaty wyższe, zależne od odległości przeprowadzonej rozmowy. Jeżeli odległość między stacjami telefonicznymi jest większa od 5 klm do 15 klm, wówczas opłata wynosi od każdej rozmowy — 20 centów. Na odległość od 15 do 25 klm opłata wynosi — 40 centów. 20 procent rozmów jest bezpłatna.

Wszystkie rozmowy przeprowadzone przez abonentów są rejestrowane, w przyszłości istnieje projekt zainstalowania liczników telefonicznych.

Za miejscową rozmowę z punktu rozmówniczego pobierana jest opłata w wysokości 20 centów.

Jeżeli chodzi o rozmowy międzymiastowe, to taryfa ustalona została w sposób następujący:

Za zwykłą międzymiastową rozmowę telefoniczną za każde 3 minuty lub ich część pobiera się między godz. 8 a 19-tą, jeżeli odstęp między stacjami jest większy od 5 klm — do 15 klm — 30 centów; od 15 klm do 25 — 60 cent.; od 25 do 50 klm — 90 cent.; od 50 do 100 — 1 lit 35 cent.; od 100 do 150 — 1 lit 80 cent.; od 150 do 200 klm — 2 lity 25 cent.; za odległość ponad 200 klm — 2 lity 70 centów.

Za międzymiastową rozmowę dłuższą niż 3 minuty, za każdą następną minutę rozmowy lub jej część pobiera się 1/3 opłaty ustalonej za rozmowę w ciągu 3 minut.

Za rozmowy prasowe 50 procent niżki. (x).

Na rynku, w Lidzie można już kupić prawie wszystkie produkty żywnościowe. Ceny w ostatnim czasie nieco spadły i zaczęły się stabilizować. I tak, kilogram masła kosztuje 10 zł, kg kielbasy 10 zł, za pud ziemniaków płaci się 2 zł 50 gr, za pud żyta 8 zł, a za furę drzewa 15 zł. Na brak gotówki narzekają urzędnicy, gdyż pobory ich zostały utrzymane w tej wysokości, jak i przed wojną. Przy obecnych cenach trudno utrzymać nawet najmniejszą rodzinę za jakieś 150 do 300 zł miesięcznie. Ponadto tym urzędnikom, którym rząd polski wypłacił trzymiesięczne pobory, uposażenie jest wstrzymane aż do Nowego Roku.

Właściciele sklepów i wieśniacy mają znaczną ilość gotówki, lecz dają do tego, aby zamienić ją na jakikolwiek towar.

Naogół można powiedzieć, iż narazie głodu nie ma. Obserwując jednak przechodniów na głównej ulicy Pułku Suwalskiego, zauważymy łatwo, iż ludzie mają już poważne braki w ubraniu i obuwiu.

Jak przed tym, tak i obecnie prosperują w Lidzie dwa kina. Wszystkie filmy mają charakter propagandowy, frekwencja słaba, uczęszczają wyłącznie żydzi i wojskowi. Od czasu do czasu są organizowane koncerty z udziałem artystów z Moskwy. Na koncertach są również przemówienia propagandowe.

Wiele wysiłku włożono w urządzenie w Lidzie obchodu rocznicy rewolucji. Całe miasto pokryło się czerwonymi sztandarami, na każdej ulicy były olbrzymie transparenty, bramy tryumfalne i barwne portrety. Przed tryburą odbyła się defilada, na której również przeprowadzono młodzież. W czasie defilady młodzież gimnazjalna zachowywała się tak, że dyrektor zakładu wyjechał z Lidy w niewiadomym kierunku.

Wieżenie w Lidzie jest przeprowadzone. Ostatnio rozeszła się wiadomość, iż zmarł w więzieniu burmistrz Lidy i były poseł z powiatu lidzkiego Zadurski. Oczywiście jest to wiadomość nie potwierdzona.

W. R.

Ceny w Wilnie chodzą własnymi drogami

Przed tym nie było. Gdy prosiło się o papierosy — to sprzedawcy żądali bajońskich sum, albo odpowiadali wręcz, że „towaru nie ma”. Gdzie niedzie można było jeszcze dostać papierosy ostatniego gatunku po zawrotnej cenie, o lepszych zaś nikt nie mógł nawet śnić. Słyszało się ciągle jedną i tę samą odpowiedź: nie ma.

I co powiecie. Raptem teraz papierosy się znalazły. Gdy tylko pojawiły się litewskie — zaraz sprzedawcy powyciągali z ciemnych zakamarków swe „zapasy”. Te „zapasy” okazały się wcale duże. Przecież cała ul. Mickiewicza od początku do końca jest przepelniona dawnymi polskimi papierosami najprzeróżniejszego gatunku.

Przykro teraz patrzeć w oczy sprzedawcom. Oto są ci ludzie, którzy kłamali, którzy, jak to się mówi, bujali publiczność.

Obecnie chcą oni w dalszym ciągu nabierać te publiczność. Znowu zaczynają dyktować wysokie ceny — tym razem na lity. Oto w jednym miejscu pudełko płaskich papierosów (20 sztuk) kosztuje 1 lit, w drugim 1 lit 20 centów, w trzecim miejscu 1 lit 30 centów i t. d. Słowem złupić skórę z kupującego gdzie się da i ile się da.

Z przykrością musimy stwierdzić, że podobny objaw daje się zauważyć niemal we wszystkich wileńskich cukierniach. Ceny w

Dziś: Klemensa
Jutro: Jana od Krzyża
Wschód słońca: 7 m. 03
Zachód słońca: 3 m. 07

— Listy z Pomorza i Poznania. Wielu mieszkańców Wilna, zwłaszcza zaś ci, którzy przybyli tu z innych stron Polski interesują się możliwościami przesyłania korespondencji do ziem anektowanych przez Niemcy. Informujemy tych wszystkich, że kilku mieszkańców otrzymało ostatnio listy z Pomorza i Poznania. W tą stronę list polecony idzie przeciętnie 7 dni, a z p wrotem trochę szybciej. W wypadku nie zastania adresata listy wracają z anotacją na kopercie w języku niemieckim, informującą o przyczynach niedoręczenia. (cz).

— W związku z felletonem z dnia 16 b.m. Anatola Mikulki, otrzymaliśmy wiarogodne wiadomości, że Jerzy Zagórski jest zdrowy i przebywa nadal w Warszawie, której nie opuszczał.

— Rejestracja uchodźców w Wilnie trwa wdalszym ciągu. Dotychczas zarejestrowano 12 tys. uchodźców. (N)

— Prośby o wize. Do wydziału paszportów zagranicznych w Urzędzie Pełnomocnika Rządu w Wilnie zgłasza się codziennie 500—600 osób z prośbą o wize. Najczęściej się prosi o wize do Niemiec. (N)

— Uruchomienie fabryk cukierków w Wilnie. W tych dniach uruchomione zostaną fabryki cukierków w Wilnie w liczbie 8. Otrzymają one cukier z „Lietukisa” i zatrudnią ok. 150 robotników. Dwie z pośród tych fabryk są litewskie. (N)

— Sprawdzanie cen. W związku z samowolnym podnoszeniem cen przez wiele sklepów wileńskich, delegowano 10 kontrolerów, którzy będą sprawdzali ceny towarów. Winni wykroczeń będą karani z całą surowością. (N)

— Browary i garbarnie są czynne. Dwa browary wileńskie Szopena i Czerwonodworski są już czynne, zatrudniając ponad 200 rob. Czynne też są większe garbarnie. (N)

— Zdeponowano już 26 mil. złotych. Do 22 listopada zdepo-

nowano w Wilnie i okręgu ponad 26 mil. złotych. Najwięcej zdeponowano w m. Wilnie. (N)

— Staniąta wołowina. Sp. akc. „Maistas” sprzedaje od 22 listopada r. b. w swych sklepach w Wilnie wołowinę po 1 lt. 5 ct. za kg. (było po 1 lt. 20 ct. za kg.); przednie części sprzedaje się na wet po 90 ct. za kg.

— Kursy języka litewskiego. Na mocy rozporządzenia przedstawiciela Ministerstwa Oświaty, zostały powołane do życia kursy języka litewskiego.

Kursy powyższe mają przede wszystkim na uwadze tych, którzy pracują lub mają zamiar pracować w urzędach państwowych, samorządowych, szkolnictwie i instytucjach publicznych i prywatnych.

Nauka na kursach będzie odbywała się w godzinach popołudniowych w różnych dzielnicach miasta.

W wypadkach wyjątkowych słuchacze będą zwolnieni od przewidzianej opłaty.

Nauka na kursach rozpocznie się dnia 20 listopada r. b. Zapisy na kursy przyjmuje kancelaria kursów w gmachu gimnazjum żeńskiego imienia Elizy Orzeszkowej, przy ul. Mickiewicza — Codziennie, prócz niedziel i świąt, w godzinach od 11 do 12 i od 16 do 20.

— Kursy języka litewskiego. Na mocy rozporządzenia przedstawiciela Ministerstwa Oświaty, zostały powołane do życia kursy języka litewskiego.

Kursy powyższe mają przede wszystkim na uwadze tych, którzy pracują lub mają zamiar pracować w urzędach państwowych, samorządowych, szkolnictwie i instytucjach publicznych i prywatnych.

Nauka na kursach będzie odbywała się w godzinach popołudniowych w różnych dzielnicach miasta.

W wypadkach wyjątkowych słuchacze będą zwolnieni od przewidzianej opłaty.

Nauka na kursach rozpocznie się dnia 20 listopada r. b. Zapisy na kursy przyjmuje kancelaria kursów w gmachu gimnazjum żeńskiego imienia Elizy Orzeszkowej, przy ul. Mickiewicza — Codziennie, prócz niedziel i świąt, w godzinach od 11 do 12 i od 16 do 20.

Nowa cena chleba

W dniu 22 b. m. ustanowiono nową cenę na chleb. 1 kg. chleba kosztować będzie 30 ct lub 60 groszy, a to ze względu na konieczność przywożenia zboża z dalszych okolic, co powiększa koszty mąki i chleba. (N)

Na wileńskim bruku

M. Edelman (Niemiecka 21) został okradziony w gmachu Lietuvos Bankas. Kieszonkowiec skradł mu w ścisiku pugilares, zawierający 20 litów i 820 zł.

Pod zarzutem uprawiania spekulacji walutowej, został zatrzymany Leiba Lewin zam. przy ul. Ostrobramskiej.

Onegdaj dokonano włamania do mieszkania M. Pogodzińskiej (Piwna 6). Złodzieje zabrali z mieszkania rozmaite rzeczy, wartości po nad 3 tys. litów.

Policja aresztowała sprawców włamania, Teodora Togowskiego oraz Władysława Walejtasa. Aresztowano także właścicielkę mieszkania w którym znaleziono skradzione rzeczy, Zofję Pstyzicką.

We wsi Gauszłany, gm. niemieńczyńskiej, na szkodę Henryka Rzeźkowskiego spłonęła stodoła w której znajdowały się maszyny rolnicze, wartości po nad 4.500 litów.

We wsi Czarnoliszki, gminy mickińskiej, na tle zatargu o względy Zofii Taraszkiewiczówny, Julian Kukarewicz lat 24, zabił nożem swego 21-letniego rywala, Stanisława Milenkiewicza.

W lesie, w pobliżu Steczeniowa gm. smolewskiej, znaleziono zwłoki kobiety, będące już w stanie rozkładu.

Żydzi w Lubelszczyźnie

BERN. (Eita.) Według wiadomości Havezana w okręgu lubelskim, przeznaczonym dla żydów, będzie osadzonych około 650.000 żydów, przesiedlonych z innych przez Niemców rządzonych okręgów. W tej liczbie, według „Stockholms Tidningen”, będzie 240.000 żydów wysiedlonych z Rzeszy, 65.000 z Austrii, 150.000 z Czechosłowacji i 30.000 z innych części b. Polski.

Uwagi i refleksje

Aryman ma głos

Przed kilkunastu laty zasiadł pewnego dnia po przelotnej stronie mego relaksacyjnego biurka charakterystyczny interesant.

Był nim, jak się z miejsca dowiedziałem jegomość domagająca się sprośowania wzmianki o nim w guziecie, jako o notorycznym defraudancie.

„Pan prezes” zachowywał się dość wyzywająco, lecz przytym usiłował mnie przekonać, że jest ofiarą intrygi politycznej i targów weterinarnych w łonie organizacji.

Poprosiłem go grzecznie, lecz stanowczo o przedłożenie obiektywnych danych o jego niewinności, a następnie, gdy temu nie mógł odrazu zdążyć, skierowałem sprawę przeciwko jego domniemanym pogromcom na drogę sądową.

Na tym wyezerpała się właściwie znajomość moja z tym panem. W ja i sposób usiłował się potem zrehabilitować nie wiem

W ciągu kilku lat następnym b. mój „gość redakcyjny”, kłaniał mi się uniżenie przy przelotnych spotkaniach na ulicy, aż wreszcie przestałem go w ogóle spotykać

Wybuchła wojna. Pewnego wieczoru w j dnyim z lokali publicznych zaożęli mnie w cyniczny sposób z czepiać i prowokować grupa podchmielonych „dentelmów”. Przyjąłem się uważnie rejdować mu w tej chwili i przypominałem sobie odrazu fizyjs i nazwisko dawnego interesanta.

Jak doświadczyłem następnie, były malwersant dżioł z premedytacją i zaczepki pod moim adresem zaczął uprawiać metodycznie, upatrując widocznie w tej metodzie drogę do zrehabilitowania się. Innym razem mając za widownię m. in. kilka obcych mundurów wojskowych zawołał poufale — w tonie oczywście oskarżycielskim i nienawistnym. „Te redaktor, odłaj mi 50 zł”: Zadowolony ze swego tajdackiego okrzyku — począł skolei wykladać otoczeniu o swej rzekomej krzywdzie, doznanej za moją jakoby sprawą.

Or cja jego jakoś nie dała efektu. Być może złożył na mnie jakiś zmyślony donos, lecz na szczęście też się o tym nie przekonałem. To ciemne indywiduum głosi i teraz jeszcze publicznie o „swoich dawnych „krzywidłach” pluje na całą przeszłość Polski, ponieważ nazwiskami wielu ludzi, no i wrócił innych przypisuje i mnie odpowiedzialność za to wszystko, co się stało.

Prozę mi wyliczyć ten temat napoty oohisty, lecz nie sta swojej satysfakcji go poruszam.

Chodzi mi o zwrócenie uwagi na plagę grasujących bezkarnie w tych tragicznych czasach różnego autoramentu kanall. W nieszczęściu narodu widzę dożyngę do wypłynięcia znowu na powie zohnie, odkucia się, odegrania.

Warto myśleć, i należy w tych właśnie czasach aktualizować odwieczne, pokryte patyną mitologii i omszałych doświadek największych myślicieli i geniuszy pisańskich zagadnienie walki Arymana z Ormuzdem. Aryman znowu ma głos i ten głos trzeba tłumić, niweczyć jego timbr.

Sir.

Najwstrętniejsze oszustwo (Uwagze rodzin internowanych)

Do mieszkanki Wilna Malwiny Baniewiczowej (Nowoswiecka 7), której mąż przebywa w obozie dla internowanych w Połdnie, zgłosił się pewien osobnik, który oświadczył że przybywa z Litwy, widział się z jej mężem i przychodzi na zlecenie męża, który prosi o przesłanie ubrania i pieniędzy. Baniewiczowa wręczyła oszustowi kilkadziesiąt litów oraz ubranie. Niebawem okazało się, że był to oszust. (c).

Poszukiwanie zaginionych

Poszukiwani:

Kpt. Stefan Herzog w niewoli rosyjskiej.
Tomaszewski Wacław, inż. arch. z Gdyni.
Fillerowa Wanda z Warszawy.

Jankowski Antoni 19 PAL z Nowolejki.

Hermanowiczowie Stanisław i Józef, szereg 65 p.p., i szer. 1 p.p. leg. 9 kom.

Stankiewicz Wacław, Stankiewicz Bernard.

Ostrowski Henryk Witalis, pchor. 6 p.p. leg. 1 komp.

Suszyński - Czarnous Franciszek 5 p.p. leg.

Stryjewski Stanisław, kapral 6 p.p. leg. 3 CKM.

Personel Szpitala Ujazdowskiego

Masiewicz Antoni, 5 p. lotn. st. szer. rez. obsługi sam. mysł.

Szpakowski Witold ppor. rez. KOP Niemenczyn, potem 77 p.p.

Meyszowicz Szymon pchor. 1 p.p. leg.

Wasilewski Piotr 6 p.p. leg.

Okuszek Piotr 6 pp. leg. 7 komp.

Kazimierz Illinicz.
Konieczńska Helena.

Sobkiewiczowa Stanisława ostatnio zamieszkała Środa Wlk.

Karol Borsuk z żoną z Warszawy, ul. Puławska 24-b — 31, i Rodzina Majewskich z Warszawy i Pruszkowa.

Ruż Michał, kapr. pchor. 1 p.p. leg. 2 komp.

Kto by wiedział o losie zaginionych, proszony jest o poinformowanie poszukujących według podanych adresów.

Kto poszukuje:

Lena Herzogowa Wilno, Bankowa 2 m. 3.

Mira Tomaszewska Jakuboniū dvoras Pastas Kriukai Szakina s.

Żukowska Eugenia, Piłomont 5-a m. 2.

Rodzice. Podać wiadomość ul. Mickiewicza 15. Dozorca domu.

Stankiewicz Leopold, powiadomić p. Białynowicza Stefański Forszadt 1 — 32.

Rodzice, Wilno, Taigowa 9 — 13.

Żona Stanisława, Wilno, zaułek Majowy 3 m. 1.

Żona Anna, Nowo-Wilejka, ul. Wileńska 34.

Dr. Karnicka, ul. Jagiellońska 3, tel. 498.

Żona Regina, Wilno, ul. Pogodna 3/12 m. 4.

Żona Wiera, Wilno, ul. Senatorska 21 m. 2.

Meyszowicz Paweł, ul. Mickiewicza 15 m. 15.

Żona Jadwiga, Wilno, ul. W. Pohulanka 24 m. 4.

Żona Aleksandra, Wilno, ul. Sierakowskiego 6 m. 9.

Rodzice ul. Baksza 14 — 2.

Golebiak Antoni, Wilno, Św. Ignacego 5 m. 5.

Leszkowie Majewscy z Pruszkowa obecnie: Lietuva, Pastas Kedainiai Sirtikiiai dw u p. hr. Komoowskiej.

Rudź Piotr Wilno, ul. Garbarska 2 m. 3.

Uwagze nabywców mięsa

S-ka Akc.

„MAISTAS“

komunikuje:

1. Smalec i boczek sprzedawane będą na kartki, po 250 gr smalcu i 250 gr boczku lub łopatek. Jedna osoba może ponadto otrzymać 500 gr wieprzowiny. Wszystkie inne produkty są sprzedawane bez ograniczeń.
2. Sklepy „Maistas“ w dniu nieświęteczne otwierane są o 7 godz. a zamykane o 20 godz. Podczas przerwy obiadowej sklepy są zamykane od 12 do 14 (w tym czasie handel się nie odbywa). W święta handel odbywa się od 8 godz. do 10 godz.

Biuro Pośrednictwa Sprzedaży — Arsenalska 4 m. 6.
WSZYSTKO KUPUJE I SPRZEDAJE.

SP. AKC. UBEZPIECZEŃ „KOOPERACIJA“

zalożona przez związek kooperatyw oraz Inne organizacje powszechno-gospodarcze Litwy

Na dogodnych warunkach ubezpiecza:

- majątek od ognia i innych wypadków,
- towary transportowane na lądzie i morzu,
- statki towarowe i zmotoryzowaną lokomocję,
- oraz
- statki towarowe i transporty

OD RYZYKA WOJENNEGO.

Adr.: Kaunas, Laisvės Al. 39, Tel. 23 936, 25 804 i 24-334.
ODDZIAŁ: Wilnius, Mickiewicza g. 22 1, Tel. 373. 342.

M. Šapelienė

Najstarsza Księgarnia Litewska
Wilno, Dominikańska 13

Ma do nabycia: świeżo wydany, najlepszy, akcentowany **Słownik litewsko-polski** dra J. Šapelio — znanego znawcy jęz. litewskiego. Cena Lt. 15. Są wszelkie inne podręczniki jęz. litewskiego, oraz lit. podręczniki szkolne i in. książki litewskie. w druku: dra Šapelio Słownik polsko-litewski.

Zaułek Św. Jerzego 3 Wileńska Książnica „Nowości“

wypożycza beletrystykę, lekturę szkolną, naukowe
Czynna w dniu powszednie od godz. 11 do 18-ej.
Warunki dostępne.

KOMPLETY RYSUNKOWE

wznawia Spółdzielnia pracy artystów wileńskich „Spaw“ od dnia 1-go listopada b.r. do 15-VI-1941 r. Program obejmuje: rysunek i malarstwo, literaturę, zdobniczo, perspektywę i kreślenie. Tygodniowo godz. 12. Oplata mies. litów 10. Zapisy: plac Orzeszkowej 11-b m. 1, w goz od 15-18.

Nauka i Wychowanie

Kursy pisania na maszynach — Wilno, ulica Wileńska 32-6. Zapisy trwają.

Osoba znająca doskonale języki litewski i polski oraz francuski, niemiecki, angielski i rosyjski. mająca większe doświadczenie w kwalifikowanych przekładach na język litewski i długoletnią praktykę pisania na maszynie oraz litewski stenografii, przyjmuje przypadkowe prace w Wilnie na 2-3 godz. na codziennie. Zgłoszenia na Nr 8216 do „K. W.“.

Lokale

Do wynajęcia od zaraz 2 mieszkania 3-pokojowe i 3 mieszkanie 2-pokojowe z wycodami — ul. Jasna 4.

Poszukuję pomieszczenia na kawiarnię lub pierwszorzędną stołową w centrum miasta. Może być na pierwszym piętrze, jeżeli jest wygodne wejście. Dowiedzieć się ul. Bazyliańska 9, „Hotel Poleski“ pokój Nr 1 — od 14 do 16, tel. 316.

2 pokoje słonecznie, duże, ciepłe w centrum miasta — zaraz do wyjęcia. Wiadomość: Czytelnia „Nowość“ — zaułek Św. Jęzowski 3 m. 3.

Lekarze

Przychodnia Lek. „Poliklinika“ Wilno, Wielka 51, tel. 16 94 (dawniej Przychodnia dla urzędników państw.) Przychodnia czynna codziennie dla wszystkich od godz. 9 do 17 (5 po) za wyjątkiem nie ziel i świąt. Ordynują lekarze w zakresie wszystkich specjalności o az odwiedzają na miejscu obłożnie chorych na wezwanie zgłoszone w kancelarii Przychodni. Gabinet: dentystyczny, elektrolecniczy, zastrzyki, zabiegi oraz masaże. Urzędnikom, byłym urzędnikom, emerytom oraz ich rodzinom za wszelkiego rodzaju zabiegi — ulai w opłatach

Dr M. ZAURMAN

Choroby: skórne, weneryczne, płciowe
Gabinet 5 latni lecni zy (Buck'y)

Szopena 3. tel. 20-74

przyjmuje 12-2 i 4-8 po południu

Akuszerki

Akusz. Maria Laknerowa

przyjmuje od g. 9 r no do g. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3 róg ul. 3-go Maja obok Sąd.

Akuszerka Smałowska

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery usuwanie zmarszczek, wągrows, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Po rady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

Handel i Przemysł

Uniwersytecka 2 — to nowy adres znanego zegarmistrza M. Wyszomirskiego byłego majstra firmy A. Rydewski w Wilnie. Wleczna szkła do zegarków na oczekiwaniu.

Przedstawiciel Tow. przem. handl. „Velka“ — Kaunas, poszukuje dla swych klientów do kupna: domu w cenie 60-700 0 litów, domu z hotelem lub restauracją oraz do wynajęcia: lokali na biura, sklepy, hotele i kawiarnie. Zgłoszenia od godz. 16 do 18 — Zyguntowska 4 m. 4.

Praca

Rutynowany fachowiec w dziedzinie chemiczno farmaceut. poszukiwany. Oferty do redakcji „K. W.“ pod „K. T.“

Poszukuję fachowca dla samodzielnego prowadzenia nowoczesnej dużej kawiarni w Kownie. Tylko osoba mogąca się wykazać długoletnią praktyką (możliwie także jako wsołnik z kapitałem) zwrócić się do adm. „K. W.“ dla S. 7.

Radiomechanik potrzebny natychmiast „Pomoc Inżynierska“ — Mickiewicza 1.

Wykonuję nowe, stare reperuję akwarium. Uszczelniam kłum nieszkodliwym dla ryb. Gwara tytuł za pracę. Zalażać się — ul. Raduńska 4/2-27.

Poszukuję osady rządzący małą lub innej odpowiedniej praktyki 25 l. rolnictwa — zwrócić się do adm. „K. W.“ dla M. R. A.

HIGIENA TO ZDROWIE!

Pierwszorzędne
ŁAŻNIE i WANNY
Wilno, Trocka 20
czynne codziennie.

Zakłady Graficzne

„ZNICZ“
Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4.
Telefon 3-40.

Dziela książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych. Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa
wykonują
PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

RADIO

CZWARTEK, dnia 23.XI:

Wilno i Kowno

10.30 — Transmisja nabożeństwa z Katedry Wileńskiej

Po nabożeństwie — Transmisja defilady wojskowej.

18.00 — Chwilka wojskowa.

19.00 — 21.30 — Transmisja z uroczystego przedtawienia opery „Trzy talimany“ w Teatrze Miejskim.

W czasie przerwy — Informacje.

PIĄTEK, dnia 24.XI:

Wilno

15.00 — Informacja po litewsku.

15.15 — 15.30 — Informacje po polsku.

Wilno i Kowno

18.00 — Chwilka literacka literatów-Litwinów wileńskich. Uczestniczą A na Macintė, Rafał Ma kiewičius i Władysław Kadulius

18.30 — Informacje po litewsku.

Wilno

18.40 — Informacja po polsku.

19.00 — 19.15 — Informacja po żydowsku.

SOBOTA, dnia 25.XI:

Wilno

15.00 — Informacja po litewsku.

15.15 — 15.30 — Informacje po polsku.

Wilno i Kowno

18.00 — Z Kowna: Chwilka strzelecka

18.30 — Informacja po litewsku.

Wilno

18.40 — 19.00 — Informacje po polsku.

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulance

Dziś, we czwartek 23 i w piątek 24 listopada gościnne występy opery kowieńskiej.

Wkrótce premiera komedii Michała Bałuckiego „Krowniaki“ w reżyserii L. Pabóg-Kilianowskiego. W głównych rolach: Peżanowska, Kurnakowicz i Chmielewski.

Teatr muzyczny „Lutnia“

— Dziś i jutro operetka J. Straussa „Wiedeńska rew“, w pierwszorzędnej obsadzie ról.

Poranek operetkowy w Lutni. W niedzielę o g. 12 operetka O. Straussa „Czar Walca“.

Teatr „Rewia“ Światowid

Dziś i dni następne powtórzenie wczorajszej oświeczonej przez publiczność przyjętej premiery „Jesienne Marzenia“ z J. Garuą, M. Żejmówną, A. Jaksztasem.

Kasa czynna od 10-12 i od 2 pp.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia tekstowe za 1 mm 75 cent, za tekstem 60 cent. Drobne 20 cent za słowo. Kronika redakcyjna i komunikaty Lt 1 — za wiersz jednoszpaltowy
Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50% drożej. Układ ogłoszeń 5-cio łamowy. Za treść ogłoszeń i termin ich druku Administracja nie odpowiada

Leidėjas: Vytautas Stanevičius. Wydawca: Witold Staniewicz.
Redaktorius: Vytautas Kiškis. Redaktor: Witold Kiszki.

Redakcijos ir admin. antrašas: Vilnius, Vysk. Bandurskio g-vė 4. Tel. 79 ir 99.
Adres redakcji i administracji: Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4. Tel. 79 i 99.

Spaustuvė „Znicz“, Vysk. Bandurskio g-vė 4. Tel. 3-40.
Drukarnia „Znicz“, ul. Biskupa Bandurskiego 4. Tel. 3-40.

